

Sakupljajmo,
razdvajajmo, reciklirajmo
Zajedno čuvajmo planetu

ZAJEDNIČKE EKOLOŠKE AKCIJE
ZA ZAŠTITU RIJEKE CIJEVNE

Ne

Svuda oko nas otpad....

Otpad se ustvari nalazi svuda oko nas... Ako bi se potpuno nemarno ponašali i iskorišćene stvari bacali gdje stignemo, umjesto da ga odlažemo u kante za smeće, vjerovatno bi ubrzo oko sebe imali prava brda otpada...

A to sigurno ne želimo... E, upravo zato dragi drugari moramo puno pažnje posvetiti načinu na koji ćemo odlagati sve one stvari koje moraju završiti u smeću. Nije bitno gdje se nalazimo, u školi, kući, u parku, uvijek moramo misliti kako da našu planetu zaštitimo od otpada...

Postoje različite vrste otpada, a najčešće su to papir, plastika, metal, staklo, ostaci od hrane i sl., a svako od nas može da pomogne da se otpad ne pretvori u najveći problem naše jedine Planete na kojoj živimo.

A šta to mogu da uradim?

Vjerovatno se sada pitate kako vi sami možete da pomognete u zaštiti Planete. E pa stvar je veoma jednostavna... Kada bi svako za sebe učinio bar jedan mali zeleni korak, Planeta bi sigurno bila srećna. Upravo je to važno - da svi učinimo ono što možemo.

Evo nekih dobrih načina da krenemo u akciju:

- Svoju okolinu možeš čuvati tako što paziš gdje ćeš bacati otpad.
- Ako tvoji drugari ne znaju, objasni im zašto je bitno da se otpad odlaže u posebne posude.
- Kada vidiš da neko kroz prozor automobila izbacuje kesicu od čipsa ili na primjer limenku Koka kole opomeni ga ako možeš, vjerovatno će sam shvatiti da je to ružno.
- Ljudi često bacaju otpad pored puta i tako se stvaraju divlje deponije, potrudi se da to ne radiš i ti. Ako otpad odlažeš u kontejner ispred tvoje kuće ili zgrade on će završiti tamo gdje treba, na posebnim mjestima gdje se otpad odlaže, a to su prave, a ne divlje deponije. Separacija ili razdvajanje otpada je još jedna stvar koju možeš da uradiš sam/a ili uz pomoć svojih ukućana i drugara u školi. To znači da svaki predmet spakuješ u kantu koja je namijenjena materijalu od kog je napravljen (plastika, papir, metal, staklo).

Da

Neke iskorišćene stvari možemo ponovo koristiti, ne mora uvijek sve da završi na deponiji. Od raznih kutija, limenki, tegli možeš napraviti nove stvari koje će ti lijepo služiti i dalje. Možeš napraviti držać za olovke, šarene vazne i slične stvari, a osim što će lijepo poslužiti, pomoći ćeš u žaštiti okoline jer ćeš stvarati manje otpada.

Igra reciklaže

Kada stare stvari iskoristimo i ponovo ih upotrijebimo, tada govorimo o reciklaži. To što sami možemo uraditi kod kuće samo je jedan mali dio reciklaže, najbitnije stvari dešavaju se u posebnim reciklažnim fabrikama u kojima se od stare hartije, stakla, plastike ili metala, stvaraju potpuno novi proizvodi.

Da bi fabrike mogle da rade ovaj važan posao, otpad mora biti pravilno razdvojen. Upravo zato je izuzetno važno da razdvajamo otpad kad god smo u prilici da to uradimo.

U posebne posude odlažemo papir, u druge plastiku, u treće staklo u četvrte metal, na taj način ne miješamo materijale koji mogu da se prerađuju.

A možemo reciklirati skoro sve što svakodnevno koristimo i to je izuzetno važno kada želimo da pomognemo prirodi.

Papir

Stare novine, posteri, iskorišćene sveske, kao i ostala hartija odličan su materijal za izradu novog papira. Kada se papir reciklira čuvamo drveće, jer je drvo osnov materijal za pravljenje hartije. Za svega nekoliko svesaka i knjiga potrebno je odsjeći jedno stablo, a njemu treba 30 i više godina da poraste.

Zato staru hartiju odmah u reciklažne stanice, bolje je da nam drvo pravi hladovinu, nego da ga posjećemo za jako malo papira.

Plastika

Koliko često vidiš plastične kese i flaše razbacane svuda po ulici, parku ili kako plutaju rijekom? Veoma često moraš priznati.

A ako ti neko kaže da je prirodi potrebno čak 450 godina da bi razgradila jednu plastičnu flašu, onda moraš priznati da budućnost planete nije ni malo

svijetla. Zato je važno da i stara plastika završi na reciklaži. Plastika se kao i papir i metal, takođe obrađuje u fabrikama i od nje se može napraviti, na primjer jakna. Zvuči šašavo, ali je stvarno istina. Dakle i sa plastikom pravac na reciklažu, bolje jedna nova jakna nego drveće okićeno plastičnim kesama.

Metal

Slična situacija je i sa metalom. Limenke, konzerve od hrane, kao i sva metalna ambalaža predstavljaju otpad koji se takođe može reciklirati. Nakon što se razdvoji od ostalog materijala, ova vrsta otpada se posebnim mašinama presuje, zatim topi kako bi se napravili novi metalni predmeti.

Staklo

Jeste li znali da se staklo pravi od pijeska? To je stvarno istina! Osnovni materijal za pravljenje stakla je pijesak. A da li ste znali da priroda nikada ne može razgraditi predmete od stakla? E pa zamislite sada da niko nikada ne reciklira staklo. Naša planeta bi se pretvorila u jednu veliku deponiju stakla. Upravo zato i staklo ide na reciklažu. Na taj način ćemo dobiti nove flaše, čaše, prozore i druge staklene predmete, a nećemo morati da potrošimo sav pijesak iz pustinja.

Hrana

Nijesu samo papir, plastika, staklo i metal materijali koji se mogu reciklirati. Ostaci hrane biljnog i životinjskog porijekla, predstavljaju biološki otpad koji se veoma jednostavno reciklira, a sam postupak se zove kompostiranje.

Ovim procesom dobija se kompost koji je odlično prirodno đubrivo koje se koristi za prehranu biljaka. Ova vrsta reciklaže za razliku od drugih je potpuno prirodan proces.

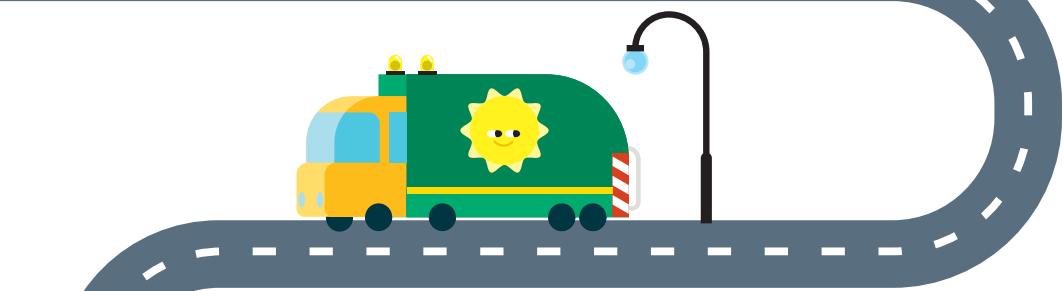

Kako se igra Igra reciklaže ?

(kako putuje otpad)

- 1.Kada upotrijebimo neke stvari, a ne mogu nam ponovo poslužiti, bacamo ih u posebne kante ili kontejnere...
- 2.Uvijek se potrudimo da zbog reciklaže otpad lijepo razvrstamo po materijalu od kog je napravljen...
- 3.Kada se kante i kontejneri napune radnici komunalnog preduzeća "Čistoća" specijalnim vozilima otpad odvoze dalje...
- 4.I to do gradske deponije na kojoj završava sav otpad iz domaćinstava, škola i kancelarija. Na deponijama postoje mašine koje prikupljeni otpad obrađuju, raspoređuju ga i sabijaju kako bi smanjili njegov obim i spriječili da ga vjetar širi dalje...
- 5.Na deponiji otpad ulazi u postrojenja za razvrstavanje i slaganje. Onaj otpad koji može da se reciklira šalje se u reciklažne fabrike, dok se ostali slaže u slojevima na deponiji...
- 6.Otpad koji je recikliran vraća se ponovo u upotrebu i tako ponovo u krug, upravo zato i znak za reciklažu liči na krug koji se stalno ponavlja...

Koliko je vremena potrebno da priroda sama razgradi neke proizvode

- Limenka - 100 godina
- Staklene flaše - vjerovatno nikada
- Žvakaća guma - 2 mjeseca
- Kora od banane - 2 mjeseca
- Plastična kesa - 10 do 1000 godina
- Boca od plastike - 450 godina

Pjesma reciklaže

Za bistra mora i čiste rijeke

Za zelena polja i vazduh bez smoga

Za dječji osmjeh i zdrav život

Planeti treba mnogo toga.

Zato je bitno veliki i mali, da joj i mi pomognemo

Zadatak je vrlo lak

Ne bacajmo otpad svuda

Sakupljajmo, razdvajajmo, reciklirajmo

Učinimo mala i velika čuda.

ZAJEDNIČKE EKOLOŠKE AKCIJE
ZA ZAŠTITU RIJEKE CIJEVNE

GREEN HOME
act green

Autor: Lejla Abdić Djoković

Izdavač: Jovana Janjušević

Ilustracije, dizajn i layout

koordinate: OpenCom ApS

Ilustrator: Gordon Turriziani

Dizajner: Loreto Pantano

Septembar 2014

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije.
Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost autora i ni u kom slučaju ne predstavlja stavove Evropske unije.